
Kronika

In sedaj še nekaj o razpadu velikomoravske države. Kar pripoveduje na koncu 12. stoletja Anonymus, Belae regis notarius, kako so Madjari uničili Veliko Moravsko, tega resni ljudje danes več ne verjamejo. Res je, da so po Svatoplukovi smrti odpadli Čehi in da so v Panonijo, t. j. v današnjo zapadno Ogrsko, vdrli Madjari; toda Velika Moravska ni propadla z mečem. Svatoplukov naslednik Mojmir II. je leta 900. dobil od papeža enega nadškofa in dva škofa, da obnové cerkveno organizacijo, in leta 902. je imél še vojaški uspeh nasproti Madjarom; nato pa je prišla pokrajina ob Vagu pod češko oblast, pozneje je bil velik del Slovaškega pod poljskim vladarjem Boleslavom Hrabrim in šele po njegovi smrti 1025. leta je začel Slovaško polagoma zasedati ogrski kralj sv. Štefan. *Dr. Lončar*

Latinski časopis. Ljubljanski Zvon je leta 1919., str. 384, oznanil vsem prijateljem humanističnih ved vesel dogodek: rojstvo novega obzornika v latinščini. «Janus» se imenuje ta dvomesečnik, ki ga v Parizu ureja v Vergilovem narečju A. Lambert pod zavetništvom tamkajšnjega leposlovnega društva Société des Belles Lettres. Bati se je bilo, da anahronistično dete ne bo moglo uspevati. Vendar to ni tako.

Druga polovica prejšnjega stoletja je sicer napovedala oster boj ciceronščini, danes pa se njeni romanski potomci zopet vračajo k nji, zlasti Francija. To je umljivo, saj pri romanskih narodih ni treba žrtvovati toliko časa in napora, da si prisvoje sorodni jezik. Razen tega prinaša znanje latinščine zgodovinsko pojmovanje in znatno poglobitev lastne govorice, dočim utegne nam Slovanom učenje kakega živega jezika v praktičnem oziru donášati večjo korist.

Smotra «Janus» stane letno 24 frankov, za tujino pa 26 frankov (apud exteras nationes). Članki seveda niso bog ve trenutno koliko važni, kajti list načeloma odrija slednje politično vprašanje. Pač pa najdete v njem ponatiske preveč pozabljenih latinskih pesnitev ter odlomke iz starih piscev, zanimive s tega ali onega vidika. Tudi na izvirne sestavke naletite, čeprav je danes bore malo strokovnjakov vajenih gladko pisati Caesarjevo materinščino. Septembrski sešitek (1923.) n. pr. vsebuje posmrtnico nedavno preminulemu romanopiscu P. Lotiju, ki mu jo je posvetil književnik André Thérive. Lotiju samemu bi bila morda bolj po godu nagrobnica v turščini, ki mu je bila tolikanj pri srcu. O avtorju «Islandskega ribiča» čitamo, da je bil prevelik zanikač: Ut modernum usurpemus verbum, nihilista Loti admodum fuisse videtur. *N. K.*

«La nuova letteratura slovena.» Prof. I. Grafenauer je piscu notice, ki je s tem naslovom izšla v naši letošnji marčevi številki, poslal sledeče pojasnilo: «Glede mojega članka v «Europa orientale» Vam izporočam, da sem ga spisal po posredovanju g. prof. Grivca za ta list (poleti 1922) v nemškem jeziku (pesmi v izvirniku in nemškem prevodu) in prosil g. dr. Palmierija, da mi pošlje v pregled vsaj korekturne pole, a doslej nisem dobil niti teh niti lista ali ponatiska, še manj prevod sam; samo po dopisnici Palmierijevi sem izvedel, da so napake v navedbi del Gregorčičevih, ki jih sam niti navedel nisem, ker je omenjen le mimogrede v uvodu. Iz tega sklepam, da je prevajalec dodajal tudi iz svojega. Iz tega sledi, da ne morem biti odgovoren za prevodne napake niti za eventualne spremembe, tudi ne za tiskarske (ali prepisovavčeve) napake pri številkah in letnicah.»

Urednikov «imprimatur» dne 8. maja 1924